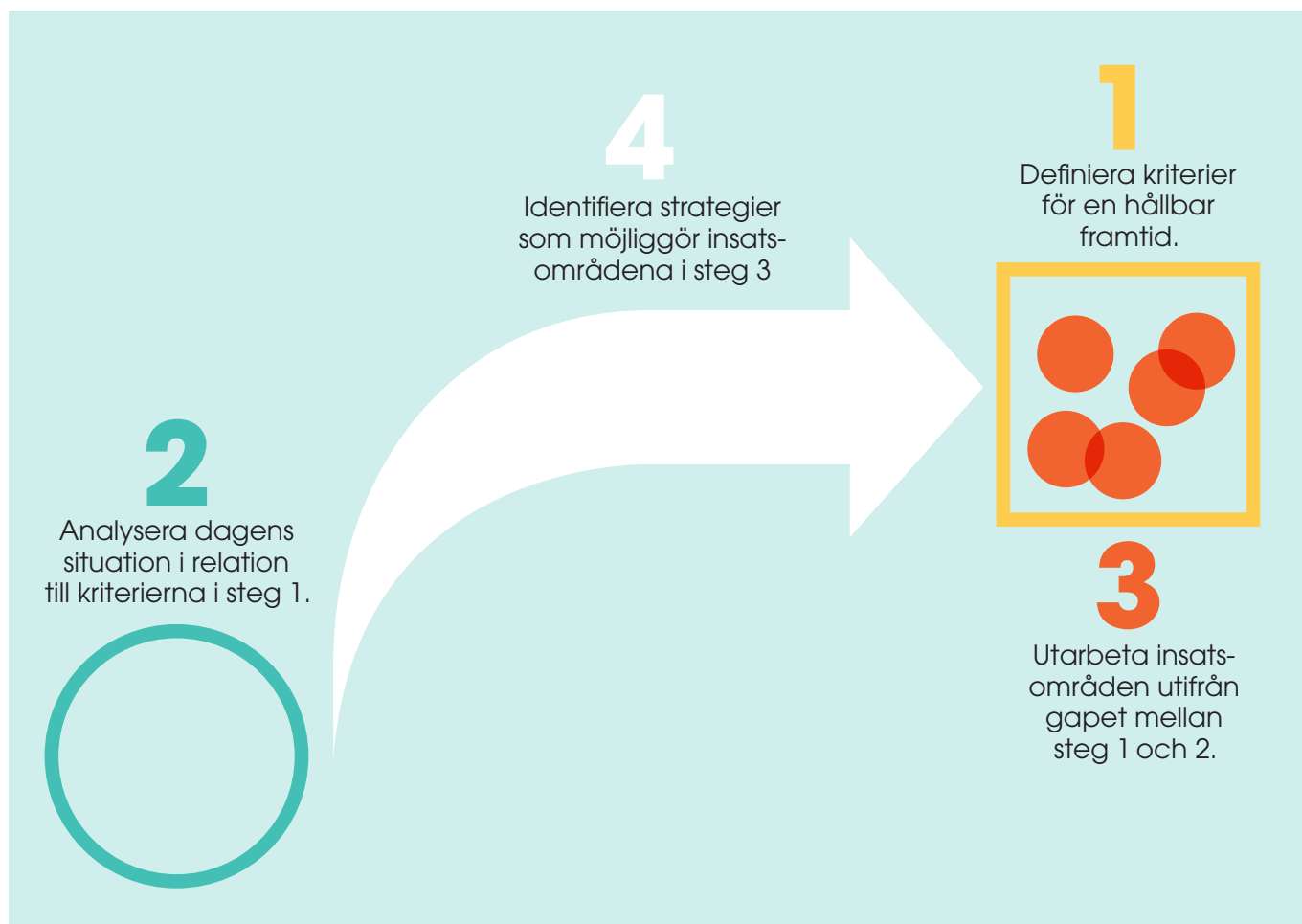

BACKCASTING SOM METOD I WORKSHOPS

Workshopparna kommer baseras på en metodik som kallas för backcasting¹ och den består av fyra olika steg:

1. Definiera kriterier för hållbarhet

En backcasting startar med att identifiera viktiga kriterier för hållbarhet som blir vägledande och beskriver karaktären av den framtidssituation vi vill ha. Inom Strategiska Vägval är vårt viktigaste kriterium ”ett klimatneutralt Västra Götaland 2050”, kombinerat med regionala kriterier för det goda livet. Kriterierna målar inte tavlan av framtiden utan anger ramarna på en principiell nivå. Som illustration kan man jämföra projektet att man ska flytta till en annan stad. Då utgår man ofta från några kriterier. T ex att huset ska vara tillräckligt nära den nya arbetsplatsen, tillräckligt stort, god kvalitet och rimligt dyrt. Dessa kriterier ligger fast och då händer det inte att man hamnar i ett slott i fel stad. Alla detaljer kan dock variera som tapeter, fasadmaterial mm.

Kriterier för hållbarhet är fundamentet i en backcastingprocess. Dessa genererar stimulerande frågeställningar, utvecklar nya idéer och säkerställer att inriktningen på lösningarna ligger i linje med den framtid man eftersträvar.

1. Hur kan en backcastingprocess designas för strategiska vägval, Johan Larsson, Amandine Laumont, John Holmberg, 2015.

2. Analysera dagens situation i relation till kriterier

Därefter analyseras dagens situation utifrån de kriterier som tagits fram i steg 1.

Syftet är att få en känsla för storleken av gapet mellan nuläget och den framtid vi vill skapa. Vad har vi för fakta att förhålla oss till? Vad sker idag? Vilka utmaningar har vi för att nå en klimatneutralt 2050? Är det i linje med de kriterier som tagits fram eller behöver vi ompröva och förändra?

För att underlätta nulägesanalysen har ett faktamaterial med utmaningar tagits fram för att få ett gemensamt underlag att förhålla sig till. I grupperna finns också mycket expertis som kan bidra med olika perspektiv. Analysen ska ge en förståelse för dagens situation bland deltagarna och ett stöd i arbetet mot framtidsbilden.

3. Föreslå lösningar som uppfyller kriterier

Detta steg handlar om att ta med sig det som gjorts i steg 1 och 2 och arbeta fram idéer till insatsområden som skulle kunna fylla gapet som trätt fram när dagens situation analyserats i relation till kriterierna för framtiden. Vad blir viktigast att göra? Vilka blir viktiga aktörer? Kan ni redan nu fråga dem hur de ser på era förslag?

Genom att identifiera insatsområden som inte bara direkt löser ett problem vi ser idag utan som också är relaterade till kriterier för hållbarhet ökar chansen att de blir långsiktigt hållbara och tar oss i rätt riktning. Med en bra grund i analysen ökar också chansen att insatsområdena tacklar orsaken till problemen och inte bara symptomen.

Flera insatsområden kan finnas för att uppfylla samma utmaningar varför kritisk granskning och dialog måste föras kring de förslag som läggs fram. Vissa insatsområden kan kräva kortsiktiga förluster för att ge långsiktiga vinster. Det innebär att tidsperspektivet måste finnas med när lösningar utreds.

4. Identifiera viktiga strategier

I det sista steget är uppdraget att ta vidare de viktiga insatsområden som identifierats i steg tre och utveckla de strategier som krävs för att målet om ett klimatneutralt Västra Götaland 2050 ska kunna nås i linje med kriterierna. Vem/vilka har rådighet och möjligheter att genomföra era förslag? Hur kan det gå till?

Här diskuteras de drivkrafter som finns för att förverkliga/gå i rätt riktning för att era förslag ska bli verklighet. Finns befintliga nätverk som kan ta sig an frågan, behövs nya? Vilken roll kan/vill deltagare i gruppen ta? Finns förutsättningar att starta redan nu? Andra som behöver involveras, hur ser de på era förslag? Stäm också av hur väl era insatsområden stämmer överens med de regionala kriterier som finns utarbetade för det kommande analysarbetet inför politiska prioriteringar.

Efter workshops

Om ni har bra idéer ni vill gå vidare med redan nu ser vi mycket positivt på det. De förslag på insatsområden som kommer från alla workshopsgrupper kommer att tas om hand av en analysgrupp som under vintern kommer genomföra en analys utifrån olika perspektiv som grund inför politiska prioriteringar.